

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
www.overijssel.nl
overijsselloket@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Provinciale Staten van Overijssel

Inlichtingen bij
R. van Rozen
Telefoon +31384998121
R.v.Rozen@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
02.04.2024	D2024-03-008702	2024-002146	1 van 3			

Onderwerp: Brief aan PS Informatiebrief PS station Staphorst en ontwikkelingen verbetering Zwolle-Meppel

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
☒ [X] ter informatie
☐ [] anders, en wel:

Inleiding

Tussen Zwolle en Meppel rijden op dit moment acht treinen per uur. Deze treinen rijden allemaal door Staphorst, zonder daar te stoppen. In een ver verleden was er ooit een station in Staphorst. In 1935 werd dit station vanwege te weinig reizigers gesloten. Maar inmiddels is de wereld veranderd. De mobiliteitsvraagstukken en bereikbaarheid van Staphorst hebben er toe geleid dat de gemeente Staphorst een nieuw station als ambitie heeft. Ook in uw Staten worden deze ambities gedeeld om de mogelijkheden voor een station in Staphorst te verkennen. Via een motie op 25 januari 2023 heeft Provinciale Staten gevraagd te kijken naar de mogelijkheden om een station in Staphorst op een realistische termijn te (her)openen.

Middels deze brief wordt u geïnformeerd over de stand van zaken.

Stand van zaken verbetering spoorlijn Zwolle-Meppel

Staphorst is gelegen aan de spoorlijn Zwolle-Meppel. Met acht treinen per uur is dit één van de drukker spoortrajecten in Nederland. Dat maakt de inpassing van een station complex. De dienstregeling biedt weinig ruimte voor een stop zonder andere treinen te hinderen, zoals de intercity's van en naar Noord-Nederland. Ook de kwetsbaarheid van het baanvak Zwolle-Meppel speelt een rol. Dit traject is de enige spoorverbinding tussen het noorden van Nederland en de rest van het land. Te vaak vallen treinen uit door storingen in de infrastructuur.

Daarnaast vormt station Meppel een hindernis in de verdere ontwikkeling van treinvervoer van en naar Noord-Nederland. Het huidige station in Meppel biedt te weinig ruimte om alle passerende treinen goed te faciliteren.

Voor de aanpak van deze infrastructurele problemen is de afgelopen jaren veelvuldig lobby gevoerd. Dat heeft er toe geleid dat via twee amendementen in de Tweede Kamer een bedrag is vrijgemaakt van € 75 miljoen om de infrastructuur van Zwolle-Meppel te verbeteren. In dit bedrag zijn geen middelen opgenomen voor de realisatie van andere ambities.

De verbeteringen op het traject Zwolle-Meppel zijn van belang omdat een hernieuwd station in Staphorst impact kan hebben op al het treinverkeer dat via deze route moet rijden.

Om de technische haalbaarheid van een station in Staphorst te onderzoeken is het ook relevant om te kijken welke impact een halterende trein in Staphorst heeft op de andere treinen die via deze spoorlijn rijden. Om de verbeteringen en mogelijke ontwikkelingen goed in beeld te brengen, heeft ProRail opdracht gekregen een verkenning uit te voeren.

Voortgang onderzoek ProRail

Om te kijken welke specifieke maatregelen er in de spoorinfrastructuur getroffen moeten worden is het noodzakelijk dat ProRail een verkenning uitvoert om meer inzichten te verkrijgen.

De eerste stap in de verkenning is het beoordelen van de huidige spoorlijn tussen Zwolle en Meppel. In de verkenning zal vervolgens worden gekeken naar de effecten van ambities van de betrokken partijen op robuustheid (betrouwbaarheid spoorinfra), betrouwbaarheid dienstregeling, capaciteit, rijtijd én waar welke maatregel aan bijdraagt. Het is voor ProRail van belang de verschillende ambities op spoorgebied mee te nemen in de verkenning. Dat kan gaan over ambities zoals het toevoegen van een station in Staphorst. Vanuit andere decentrale overheden zijn er ook andere ambities, bijvoorbeeld het laten rijden van meer intercity's tussen Zwolle en Groningen en extra haltes op de spoorverbinding tussen Zwolle en Leeuwarden. Deze ambities kunnen allemaal hun eigen invloed hebben op de capaciteit van Zwolle-Meppel. Inzicht in de ambities is nodig om eventuele noodzakelijke aanpassingen aan de infrastructuur te kunnen identificeren. Na deze stap kan ProRail, samen met het gecontracteerde ingenieursbureau, de opgehaalde eisen uitwerken in ontwerpen.

Deze verkenning zou al eerder gestart worden maar door een langere aanlooperperiode om alle spoorse ambities van de betrokken projectpartners in beeld te krijgen en vertraging in de beschikkingsaanvraag van ProRail bij IenW, heeft ProRail recent een ingenieursbureau kunnen contracteren.

Op dit moment werkt het ingenieursbureau een plan van aanpak uit. Daarna starten ProRail en het ingenieursbureau de verkenning.

Wij hebben er voor gezorgd dat ProRail ook de ambities van een station in Staphorst meeneemt in deze verkenning. ProRail zal in eerste instantie op functionaliteit onderzoeken of een station inpasbaar is. Daarbij kijkt ProRail bijvoorbeeld wat effecten van een stop in Staphorst zijn op de dienstregeling van het baanvak. Vanuit de inzichten die worden opgehaald in de verkenning kan bepaald worden welke maatregelen genomen zouden moeten worden om een station te realiseren.

Verdere onderzoeken noodzakelijk

Na de verkenning door ProRail kan bepaald worden of en zo ja, welke maatregelen er nodig zijn in de spoorweginfrastructuur om een station in Staphorst te realiseren, en wat de gevolgen daarvan zijn voor de dienstregeling tussen Zwolle en Noord-Nederland.

Met de resultaten van de verkenning kan daarna ook een beter beeld worden verkregen van de kosten die randvoorwaardelijk zijn om een station in Staphorst aan te kunnen leggen.

De verkenning die ProRail nu uitvoert gaat niet in op een ruimtelijke inpassing van het station in Staphorst. Een dergelijke studie is een belangrijke volgende stap, maar pas zinvol als blijkt dat een station technisch haalbaar is. Dat antwoord verwachten we met de verkenning van ProRail te krijgen.

Planning

ProRail verwacht de verkenning kort voor, of net na de zomer van 2024 af te kunnen ronden. Na oplevering van deze verkenning kunnen wij u verder informeren over de uitkomsten, en haalbaarheid van een station in Staphorst.

Besluitvorming over de vervolgstappen voor de verbetering van Zwolle-Meppel verlopen na afronding van de verkenningen via het BO MIRT, de jaarlijkse bestuurlijke overleggen over infrastructurele projecten tussen de regio's en het Rijk.

Voor verdere besluitvorming over eventuele vervolgstappen van een station in Staphorst, hebben de gemeente en provincie een belangrijke rol. Definitieve besluitvorming over eventuele realisatie volgt in afstemming met het Rijk als eigenaar van de spoorinfrastructuur.

Andere oplossingen om de bereikbaarheid van Staphorst te verbeteren

Een treinstation is één van de mogelijkheden om de bereikbaarheid van Staphorst met het Openbaar Vervoer te verbeteren. Een eventuele realisatie van een treinstation is een proces van vele jaren. Er liggen echter ook voor de korte termijn kansen, zonder dat daarvoor grote infrastructurele maatregelen getroffen moeten worden.

Specifiek zien we kansen op de brede corridor Zwolle- Staphorst- Meppel. Dit vraagt onder andere om een onderzoek naar de herpositionering van het huidige busnetwerk, met daarbij een specifieke focus op het (toekomstige) knooppunt Lichtmis. Onlangs is de bestuurlijke intentie uitgesproken tussen provincie, gemeente Staphorst, Zwolle, Dalfsen, Zwartewaterland en Meppel om deze mogelijkheden voor de korte termijn verder te verkennen.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg